בכים ג). אמתי חייב שתים הא לא אתיין בהדדי דכיון דעייל ידיה דתורתיה דתיקים בהכי איטמי ליה דכמאן דנגע בטומאת המת שבפנים דמי וביאה לא הוי עד דעייל טוליה גופיה: **אלא אמר ר"פ** כל היכא דהוציא ידו ליגמר תהלה: **משום טומאה איכא משום ביאה איכא**. ולא הוי כמאן דאתיין טומאה וביאה בהדי הדדי ואינו חייב אלא אחת שהרי כבר מחולל ועומד הוא אלא הכא במאי עסקינן **בצירף גופו** דטומאה וביאה בהדי קאתיין: **צירף גופו**. לאו דוקא אלא איידי דאמר צירף ידו קאמר צירף גופו: **והא לא אפשר דלא עייל טומאה ברישא**. משום דבולע מן הפרלוף דתורתיה דתיקים לכי עייל בביתיה דשותה ראשון ברישא ומחיה ליה טומאה ולא הויא ג) [ביאה] עד דעייל ליה טוליה וכי עייל טוליה גופיה הא מיטמי וקאי: **אלא אמר רבא הכנים ידו כו'**. אלא היכי משכחת לה כגון דהכנים גופו שנכנס בשהות זקוף דאתיין להו טומאה וביאה בהדי הדדי וחייב שתים: ואכתי לא אפשר דלא עייל אצבעתא דכרעיה כו': **כגון שנכנס**. לבית שבתוכה טומאת מת בשידה תיבה ומגדל: **מ"ר לא יטמא כעל בטמיו לסתלו עד שעה שימות**. מותר לעסוק בו ואינו עובר עליו משום "לא יחלל" עד שעה שימות, והאי קרא קאי בכהן והוא הדין לנזיר: **רבי אומר לא יטמא לסס במותם עד שימות**. והאי קרא בנזיר קאי והוא הדין בכהן: **משמעות דורשין**. דלמר משמע ליה מהאי קרא דעד שעה שימות אע"ג דעסיק ביה לא הוי מחולל (ב) ולמר מהאי קרא דלהתלו: **ור"ל אמר גוסס איכא ביניייהו**. אלמא דמשמע ליה "מלהתלו" אפילו בגוסס קאי בלא יחלל דכיון שהוא גוסס סופו לשות חלל דקי"ל (ניפין דף כח:) רוב גוססין למיתה וקאמר דלא יחלל כו' אלמא דמשמע ליה מבמותם עד שימות אינו עובר בלא יטמא"ל כהן ולא נזיר אבל בגוסס ליתא בה: **אבל מיטמא**. בין נזיר בין כהן בגנעם ובזיבתם ולאינם עוברים במגע הזב לא משום לא יחלל ולא משום לא יטמא: **הא מיבעי ליה להאי סברא**. במותם אין מטמאין אבל מטמאין בגנעם ובזיבתם: **ולמאן דדרים ליה לסתלו**. משום גוסס הא אתא עמא להכי למי שאינו מחולל: **מ"כ**. דלא נדרום ליה אלא חד עטמא נימא קרא ג) להחל דמשמע לענין מי שאינו מחולל ומדקאמר לסתלו שמע מינה תרתי: **מיתיבי אדם**. הכי הויא ריש"א דבריתא ג) בהעור והרוטב: **מגוייד**. תחוך לאחיריו ואפילו אינו מטמא וקשיא לר"ל דמשמע ליה מלהתלו דאפילו לגוסס אסור: לא קשיא לענין טמוויי הוא דלא מטמא עד שתצא נפשו ולא כשהוא גוסס אבל לענין אחולי מכיון דהוי גוסס קאי בלאו דלא יחלל: אמר

בבית נמי כיון דאעייל ידיה איסתאב, כי עייל כולי, האי טמא הוא: אלא אמר רבא צירף ידו משום טומאה איכא משום ביאה ליכא וצירף גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קאתו, הא אי אפשר דלא עייל חוטמו ברישא ונחית ליה טומאה? אלא אמר רבא הכנים ידו משום טומאה איכא משום ביאה ליכא, הכנים גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קא אתיין, והא אי אפשר דלא עייל אצבעתא דכרעיה ברישא ונחית להו טומאה? אלא אמר רב פפא **כגון שנכנס בשידה תיבה ומגדל ובא חבירו ופרע עליו את המעזיבה דטומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין דר' אשי אמר כגון דעייל כשהוא גוסס ונפק נשמתיה אדיתיב, דטומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין/ת"ר להתלו עד שעה שימות רבי אומר (ר) במותם (ר"מ) עד שימות מאי בינייהו? אמר ר' יוחנן משמעות דורשין איכא בינייהו ר"ל אמר גוסס איכא בינייהו: למאן דאמר מלהתלו" אפילו גוסס למ"ד "במותם" עד שימות אין גוסס לא, ולמ"ד מלהתלו" הכתיב "במותם"? מיבעי ליה לכדרבי דתניא רבי אומר במותם אינו ממטא אבל ממטא בגנעם ובזיבתם ולמאן דאמר "במותם" הא מיבעי ליה להאי סברא: א"כ לימא קרא "במות" מאי "במותם" שמעת מינה תרתי ולמ"ד "במותם" הכתיב "להתלו"? להתלו הוא דאתא "במי שאינו מחולל" יצא זה שמחולל ועומד ולמ"ד מלהתלו" הא מיבעי ליה להאי סברא? א"כ לימא קרא "להתל" מאי "להתלו" שמעת מינה תרתי, מיתיבי "אדם אינו ממטא אלא עד שתצא נפשו ואפילו מגוייד ואפילו גוסס ולמ"ד מלהתלו" הא קתני דאינו מטמא? לענין טמוויי עד דנפקא נפשיה "לענין אתחולי הא איתחיל: אמר**

אלא אמר ר"ל לעולם בבית ידו לבית. כלומר שהכניסה לבית קודם לנגוף משום טומאה איכא משום ביאה ליכא דמחולל ועומד: **צירף** גופו. כלומר היו ידיו לרוחות "וגופו" לגופו ולא הכניסן תחילה, טומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין ואומר הר"ם לא"ל ע"ג דבית המטוגע אמר בפר' הסחטו (חולין דף לג:) ידיו ממאות דרבנן אף כי מלורע מטמא בהאל מ"מ איט כ"ל כמו "מילי טומאה שכמו כן בבית המטוגע הנכנס שם טומא אפילו לא נגע ואפ"ה בשנית בשמיות דאם יש מחילה כל שהוא למלורע לא יטמאנו ואילו בטומאת מת אף פותח טפח מביא הטומאה: **הא** ר"ל שלא עייל חוטמו ברישא ונחת ליה טומאה אלא אמר רבא הכנים ידו משום טומאה איכא. פירוש משום דחוטמו עייל ברישא: **הכנים** גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין. כלומר שהיה כופה ראשו חוץ לבית כמו הלכוף כלפנמון ראשו (ישעיה נח): **והא** לא אפשר דלא עייל אצבעתא דכרעיה תחלה. ולא מצי לאוקמי [בבאולו לבית ה) לתורמית דלא שמיה] ביאה כדאמר בפרק ב' דשבועות (דף יז:) ובפ"ק דחולין (דף יב:) ולכולהו מצי למיפרך הא לא אפשר דלא עייל מישוטא ברישא ומטמא ליה בטרם יכנס **כגון** שנכנס בשידה תיבה ומגדל ובא חבר ופרע עליו המעזיבה דטומאה וביאה בהדי הדדי קא אתיין. ול"ל [דהוא] מסייע להסיר המעזיבה להא בהתרו בו למלקות לייכי: **מר** בר רב אשי אמר כגון דעייל [כשהוא גוסס] ונפק נשמתה לדיתיב בהם דטומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין ה) **מהכא** משמע דכהן אסור ז) [ליטמא לאחריה אף כשהוא מטומא כבר] לקרובין ואף כי מחולל ועומד הוא דאף לפי דברי רבה אם פירש אסור ליטמא שהרי אחר שיפרוש ממתו ח) ילקה על שאר מתים ט) [אם] מאהיל עליהן וכן שמעתי מאשלי רבדבי י) לשון ר"י שהמזיר יושב בבית והוא עת בזאת מת בבית שהוא שם: **להתלו**. בכהן הדיוט כתיב: **עד** שעה [שימות]. ולאחוקי מגוייד דלהתלו משמע לאחר שנעשה חלל: רבי אומר במותם. בנזיר כתיב לאחיו ולאמו לא יטמא להם במותם: **אמר** רבי יוחנן משמעות [דורשין] איכא ביניייהו. דהאי ממעט מגוייד וגוסס מלהתלו והאי מבמותם: **במותם** אין מטמא אבל מטמא בגנעם. אפילו באחריני אינו מוזהר כ"ל בבומאת מת שכתוב "על כל נפשות מת לא יבא [גלוין. כ) בת"כ] דכתב במותם לא יטמא אבל מאי להתלו מיתיבי האדם אינו ממטא עד שתצא נפשו ואפילו מגוייד. פירוש לשון גודו אילנא (דניאל ד) מלא פלגיים [ופגמים] והתם בפ' האשה (יבמות דף קכ:) [דייק] מהך *)ברייתא דמגוייד לא חיי ל) טמוויי לא מטמא הא מחיי לא ופליגי ביה תנאי התם: **ולמ"ד** מלהתלו הא קתני ואינו מטמא עד שימות. מכל מקום נדרש לאו דלא יטמא כאינו סמוכו לתחלו להזהירו אף גוסס משום חילול והוי מלי לשעוי דהך ם) *)ברייתא כו':

ומהכא שמעינן דכהן אינו מוזהר על הגוסס דקי"ל כר' יוחנן נגבי ר"ל ומיהו בה"ג גרים אבל במקום רבי יוחנן ורבא במקום ר"ל ולפ"ז הלכה כרבא לגבי דאביי [ולרבא] פליגי רבי ורבנן ואית לן **)הלכה כרבי מחבריו [ולא מחבריו נמלא] יהא כהן מוזהר על גוסס: נקטע

*) [ל"ל מתני'] **) עיינוהו מו:

ג) ווקא נראה דהיכא כו' ל"ל כרבי אלא ר"ש עפי. הגהות מרגליות כהן להר"ב הבהן ז"ל.

ג) אמתי חייב שתים הא לא אתיין בהדי הדדי דכיון דעייל ידיה דתורתיה דתיקים בהכי איטמי ליה דכמאן דנגע בטומאת המת שבפנים דמי וביאה לא הוי עד דעייל טוליה גופיה: **אלא אמר ר"פ** כל היכא דהוציא ידו ליגמר תהלה: **משום טומאה איכא משום ביאה ליכא**. ולא הוי כמאן דאתיין טומאה וביאה בהדי הדדי ואינו חייב אלא אחת שהרי כבר מחולל ועומד הוא אלא הכא במאי עסקינן **בצירף גופו** דטומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין: **צירף גופו**. לאו דוקא אלא איידי דאמר צירף ידו קאמר צירף גופו: **והא לא אפשר דלא עייל טומאה ברישא**. משום דבולע מן הפרלוף דתורתיה דתיקים לכי עייל בביתיה דשותה ראשון ברישא ומחיה ליה טומאה ולא הויא ג) [ביאה] עד דעייל ליה טוליה וכי עייל טוליה גופיה הא מיטמי וקאי: **אלא אמר רבא הכנים ידו כו'**. אלא היכי משכחת לה כגון דהכנים גופו שנכנס בשהות זקוף דאתיין להו טומאה וביאה בהדי הדדי וחייב שתים: ואכתי לא אפשר דלא עייל אצבעתא דכרעיה כו': **כגון שנכנס**. לבית שבתוכה טומאת מת בשידה תיבה ומגדל: **מ"ר לא יטמא כעל בטמיו לסתלו עד שעה שימות**. מותר לעסוק בו ואינו עובר עליו משום "לא יחלל" עד שעה שימות, והאי קרא קאי בכהן והוא הדין לנזיר: **רבי אומר לא יטמא לסס במותם עד שימות**. והאי קרא בנזיר קאי והוא הדין בכהן: **משמעות דורשין**. דלמר משמע ליה מהאי קרא דעד שעה שימות אע"ג דעסיק ביה לא הוי מחולל (ב) ולמר מהאי קרא דלהתלו: **ור"ל אמר גוסס איכא ביניייהו**. אלמא דמשמע ליה "מלהתלו" אפילו בגוסס קאי בלא יחלל דכיון שהוא גוסס סופו לשות חלל דקי"ל (ניפין דף כח:) רוב גוססין למיתה וקאמר דלא יחלל כו' אלמא דמשמע ליה מבמותם עד שימות אינו עובר בלא יטמא"ל כהן ולא נזיר אבל בגוסס ליתא בה: **אבל מיטמא**. בין נזיר בין כהן בגנעם ובזיבתם ולאינם עוברים במגע הזב לא משום לא יחלל ולא משום לא יטמא: **הא מיבעי ליה להאי סברא**. במותם אין מטמאין אבל מטמאין בגנעם ובזיבתם: **ולמאן דדרים ליה לסתלו**. משום גוסס הא אתא עמא להכי למי שאינו מחולל: **מ"כ**. דלא נדרום ליה אלא חד עטמא נימא קרא ג) להחל דמשמע לענין מי שאינו מחולל ומדקאמר לסתלו שמע מינה תרתי: **מיתיבי אדם**. הכי הויא ריש"א דבריתא ג) בהעור והרוטב: **מגוייד**. תחוך לאחיריו ואפילו אינו מטמא וקשיא לר"ל דמשמע ליה מלהתלו דאפילו לגוסס אסור: לא קשיא לענין טמוויי הוא דלא מטמא עד שתצא נפשו ולא כשהוא גוסס אבל לענין אחולי מכיון דהוי גוסס קאי בלאו דלא יחלל: אמר

בבית נמי כיון דאעייל ידיה איסתאב, כי עייל כולי, האי טמא הוא: אלא אמר רבא צירף ידו משום טומאה איכא משום ביאה ליכא וצירף גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קאתו, הא אי אפשר דלא עייל חוטמו ברישא ונחית ליה טומאה? אלא אמר רבא הכנים ידו משום טומאה איכא משום ביאה ליכא, הכנים גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קא אתיין, והא אי אפשר דלא עייל אצבעתא דכרעיה ברישא ונחית להו טומאה? אלא אמר רב פפא **כגון שנכנס בשידה תיבה ומגדל ובא חבירו ופרע עליו את המעזיבה דטומאה וביאה בהדי הדדי קא אתיין דר' אשי אמר כגון דעייל כשהוא גוסס ונפק נשמתיה דיתיב, דטומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין/ת"ר להתלו עד שעה שימות רבי אומר (ר) במותם (ר"מ) עד שימות מאי בינייהו? אמר ר' יוחנן משמעות דורשין איכא בינייהו ר"ל אמר גוסס איכא בינייהו: למאן דאמר מלהתלו" אפילו גוסס למ"ד "במותם" עד שימות אין גוסס לא, ולמ"ד מלהתלו" הכתיב "במותם"? מיבעי ליה לכדרבי דתניא רבי אומר במותם אינו ממטא אבל ממטא בגנעם ובזיבתם ולמאן דאמר "במותם" הא מיבעי ליה להאי סברא: א"כ לימא קרא "במות" מאי "במותם" שמעת מינה תרתי ולמ"ד "במותם" הכתיב "להתלו"? להתלו הוא דאתא "במי שאינו מחולל" יצא זה שמחולל ועומד ולמ"ד מלהתלו" הא מיבעי ליה להאי סברא? א"כ לימא קרא "להתל" מאי "להתלו" שמעת מינה תרתי, מיתיבי "אדם אינו ממטא אלא עד שתצא נפשו ואפילו מגוייד ואפילו גוסס ולמ"ד מלהתלו" הא קתני דאינו מטמא? לענין טמוויי עד דנפקא נפשיה "לענין אתחולי הא איתחיל: אמר**

אלא אמר ר"ל לעולם בבית ידו לבית. כלומר שהכניסה לבית קודם לנגוף משום טומאה איכא משום ביאה ליכא דמחולל ועומד: **צירף** גופו. כלומר היו ידיו לרוחות "וגופו" לגופו ולא הכניסן תחילה, טומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין ואומר הר"ם לא"ל ע"ג דבית המטוגע אמר בפר' הסחטו (חולין דף לג:) ידיו ממאות דרבנן אף כי מלורע מטמא בהאל מ"מ איט כ"ל כמו "מילי טומאה שכמו כן בבית המטוגע הנכנס שם טומא אפילו לא נגע ואפ"ה בשנית בשמיות דאם יש מחילה כל שהוא למלורע לא יטמאנו ואילו בטומאת מת אף פותח טפח מביא הטומאה: **הא** ר"ל שלא עייל חוטמו ברישא ונחת ליה טומאה אלא אמר רבא הכנים ידו משום טומאה איכא. פירוש משום דחוטמו עייל ברישא: **הכנים** גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין. כלומר שהיה כופה ראשו חוץ לבית כמו הלכוף כלפנמון ראשו (ישעיה נח): **והא** לא אפשר דלא עייל אצבעתא דכרעיה תחלה. ולא מצי לאוקמי [בבאולו לבית ה) לתורמית דלא שמיה] ביאה כדאמר בפרק ב' דשבועות (דף יז:) ובפ"ק דחולין (דף יב:) ולכולהו מצי למיפרך הא לא אפשר דלא עייל מישוטא ברישא ומטמא ליה בטרם יכנס **כגון** שנכנס בשידה תיבה ומגדל ובא חבר ופרע עליו המעזיבה דטומאה וביאה בהדי הדדי קא אתיין. ול"ל [דהוא] מסייע להסיר המעזיבה להא בהתרו בו למלקות לייכי: **מר** בר רב אשי אמר כגון דעייל [כשהוא גוסס] ונפק נשמתה לדיתיב בהם דטומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין ה) **מהכא** משמע דכהן אסור ז) [ליטמא לאחריה אף כשהוא מטומא כבר] לקרובין ואף כי מחולל ועומד הוא דאף לפי דברי רבה אם פירש אסור ליטמא שהרי אחר שיפרוש ממתו ח) ילקה על שאר מתים ט) [אם] מאהיל עליהן וכן שמעתי מאשלי רבדבי י) לשון ר"י שהמזיר יושב בבית והוא עת בזאת מת בבית שהוא שם: **להתלו**. בכהן הדיוט כתיב: **עד** שעה [שימות]. ולאחוקי מגוייד דלהתלו משמע לאחר שנעשה חלל: רבי אומר במותם. בנזיר כתיב לאחיו ולאמו לא יטמא להם במותם: **אמר** רבי יוחנן משמעות [דורשין] איכא בינייהו. דהאי ממעט מגוייד וגוסס מלהתלו והאי מבמותם: **במותם** אין מטמא אבל מטמא בגנעם. אפילו באחריני אינו מוזהר כ"ל בבומאת מת שכתוב "על כל נפשות מת לא יבא [גלוין. כ) בת"כ] דכתב במותם לא יטמא אבל מאי להתלו מיתיבי האדם אינו ממטא עד שתצא נפשו ואפילו מגוייד. פירוש לשון גודו אילנא (דניאל ד) מלא פלגיים [ופגמים] והתם בפ' האשה (יבמות דף קכ:) [דייק] מהך *)ברייתא דמגוייד לא חיי ל) טמוויי לא מטמא הא מחיי לא ופליגי ביה תנאי התם: **ולמ"ד** מלהתלו הא קתני ואינו מטמא עד שימות. מכל מקום נדרש לאו דלא יטמא כאינו סמוכו לתחלו להזהירו אף גוסס משום חילול והוי מלי לשעוי דהך ם) *)ברייתא כו':

ומהכא שמעינן דכהן אינו מוזהר על הגוסס דקי"ל כר' יוחנן נגבי ר"ל ומיהו בה"ג גרים אבל במקום רבי יוחנן ורבא במקום ר"ל ולפ"ז הלכה כרבא לגבי דאביי [ולרבא] פליגי רבי ורבנן ואית לן **)הלכה כרבי מחבריו [ולא מחבריו נמלא] יהא כהן מוזהר על גוסס: נקטע

*) [ל"ל מתני'] **) עיינוהו מו:

ג) אמתי חייב שתים הא לא אתיין בהדי הדדי דכיון דעייל ידיה דתורתיה דתיקים בהכי איטמי ליה דכמאן דנגע בטומאת המת שבפנים דמי וביאה לא הוי עד דעייל טוליה גופיה: **אלא אמר ר"פ** כל היכא דהוציא ידו ליגמר תהלה: **משום טומאה איכא משום ביאה ליכא**. ולא הוי כמאן דאתיין טומאה וביאה בהדי הדדי ואינו חייב אלא אחת שהרי כבר מחולל ועומד הוא אלא הכא במאי עסקינן **בצירף גופו** דטומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין: **צירף גופו**. לאו דוקא אלא איידי דאמר צירף ידו קאמר צירף גופו: **והא לא אפשר דלא עייל טומאה ברישא**. משום דבולע מן הפרלוף דתורתיה דתיקים לכי עייל בביתיה דשותה ראשון ברישא ומחיה ליה טומאה ולא הויא ג) [ביאה] עד דעייל ליה טוליה וכי עייל טוליה גופיה הא מיטמי וקאי: **אלא אמר רבא הכנים ידו כו'**. אלא היכי משכחת לה כגון דהכנים גופו שנכנס בשהות זקוף דאתיין להו טומאה וביאה בהדי הדדי וחייב שתים: ואכתי לא אפשר דלא עייל אצבעתא דכרעיה כו': **כגון שנכנס**. לבית שבתוכה טומאת מת בשידה תיבה ומגדל: **מ"ר לא יטמא כעל בטמיו לסתלו עד שעה שימות**. מותר לעסוק בו ואינו עובר עליו משום "לא יחלל" עד שעה שימות, והאי קרא קאי בכהן והוא הדין לנזיר: **רבי אומר לא יטמא לסס במותם עד שימות**. והאי קרא בנזיר קאי והוא הדין בכהן: **משמעות דורשין**. דלמר משמע ליה מהאי קרא דעד שעה שימות אע"ג דעסיק ביה לא הוי מחולל (ב) ולמר מהאי קרא דלהתלו: **ור"ל אמר גוסס איכא ביניייהו**. אלמא דמשמע ליה "מלהתלו" אפילו בגוסס קאי בלא יחלל דכיון שהוא גוסס סופו לשות חלל דקי"ל (ניפין דף כח:) רוב גוססין למיתה וקאמר דלא יחלל כו' אלמא דמשמע ליה מבמותם עד שימות אינו עובר בלא יטמא"ל כהן ולא נזיר אבל בגוסס ליתא בה: **אבל מיטמא**. בין נזיר בין כהן בגנעם ובזיבתם ולאינם עוברים במגע הזב לא משום לא יחלל ולא משום לא יטמא: **הא מיבעי ליה להאי סברא**. במותם אין מטמאין אבל מטמאין בגנעם ובזיבתם: **ולמאן דדרים ליה לסתלו**. משום גוסס הא אתא עמא להכי למי שאינו מחולל: **מ"כ**. דלא נדרום ליה אלא חד עטמא נימא קרא ג) להחל דמשמע לענין מי שאינו מחולל ומדקאמר לסתלו שמע מינה תרתי: **מיתיבי אדם**. הכי הויא ריש"א דבריתא ג) בהעור והרוטב: **מגוייד**. תחוך לאחיריו ואפילו אינו מטמא וקשיא לר"ל דמשמע ליה מלהתלו דאפילו לגוסס אסור: לא קשיא לענין טמוויי הוא דלא מטמא עד שתצא נפשו ולא כשהוא גוסס אבל לענין אחולי מכיון דהוי גוסס קאי בלאו דלא יחלל: אמר

בבית נמי כיון דאעייל ידיה איסתאב, כי עייל כולי, האי טמא הוא: אלא אמר רבא צירף ידו משום טומאה איכא משום ביאה ליכא וצירף גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קאתו, הא אי אפשר דלא עייל חוטמו ברישא ונחית ליה טומאה? אלא אמר רבא הכנים ידו משום טומאה איכא משום ביאה ליכא, הכנים גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קא אתיין, והא אי אפשר דלא עייל אצבעתא דכרעיה ברישא ונחית להו טומאה? אלא אמר רב פפא **כגון שנכנס בשידה תיבה ומגדל ובא חבירו ופרע עליו את המעזיבה דטומאה וביאה בהדי הדדי קא אתיין דר' אשי אמר כגון דעייל כשהוא גוסס ונפק נשמתיה דיתיב, דטומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין/ת"ר להתלו עד שעה שימות רבי אומר (ר) במותם (ר"מ) עד שימות מאי בינייהו? אמר ר' יוחנן משמעות דורשין איכא בינייהו ר"ל אמר גוסס איכא בינייהו: למאן דאמר מלהתלו" אפילו גוסס למ"ד "במותם" עד שימות אין גוסס לא, ולמ"ד מלהתלו" הכתיב "במותם"? מיבעי ליה לכדרבי דתניא רבי אומר במותם אינו ממטא אבל ממטא בגנעם ובזיבתם ולמאן דאמר "במותם" הא מיבעי ליה להאי סברא: א"כ לימא קרא "במות" מאי "במותם" שמעת מינה תרתי ולמ"ד "במותם" הכתיב "להתלו"? להתלו הוא דאתא "במי שאינו מחולל" יצא זה שמחולל ועומד ולמ"ד מלהתלו" הא מיבעי ליה להאי סברא? א"כ לימא קרא "להתל" מאי "להתלו" שמעת מינה תרתי, מיתיבי "אדם אינו ממטא אלא עד שתצא נפשו ואפילו מגוייד ואפילו גוסס ולמ"ד מלהתלו" הא קתני דאינו מטמא? לענין טמוויי עד דנפקא נפשיה "לענין אתחולי הא איתחיל: אמר**

אלא אמר ר"ל לעולם בבית ידו לבית. כלומר שהכניסה לבית קודם לנגוף משום טומאה איכא משום ביאה ליכא דמחולל ועומד: **צירף** גופו. כלומר היו ידיו לרוחות "וגופו" לגופו ולא הכניסן תחילה, טומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין ואומר הר"ם לא"ל ע"ג דבית המטוגע אמר בפר' הסחטו (חולין דף לג:) ידיו ממאות דרבנן אף כי מלורע מטמא בהאל מ"מ איט כ"ל כמו "מילי טומאה שכמו כן בבית המטוגע הנכנס שם טומא אפילו לא נגע ואפ"ה בשנית בשמיות דאם יש מחילה כל שהוא למלורע לא יטמאנו ואילו בטומאת מת אף פותח טפח מביא הטומאה: **הא** ר"ל שלא עייל חוטמו ברישא ונחת ליה טומאה אלא אמר רבא הכנים ידו משום טומאה איכא. פירוש משום דחוטמו עייל ברישא: **הכנים** גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין. כלומר שהיה כופה ראשו חוץ לבית כמו הלכוף כלפנמון ראשו (ישעיה נח): **והא** לא אפשר דלא עייל אצבעתא דכרעיה תחלה. ולא מצי לאוקמי [בבאולו לבית ה) לתורמית דלא שמיה] ביאה כדאמר בפרק ב' דשבועות (דף יז:) ובפ"ק דחולין (דף יב:) ולכולהו מצי למיפרך הא לא אפשר דלא עייל מישוטא ברישא ומטמא ליה בטרם יכנס **כגון** שנכנס בשידה תיבה ומגדל ובא חבר ופרע עליו המעזיבה דטומאה וביאה בהדי הדדי קא אתיין. ול"ל [דהוא] מסייע להסיר המעזיבה להא בהתרו בו למלקות לייכי: **מר** בר רב אשי אמר כגון דעייל [כשהוא גוסס] ונפק נשמתה לדיתיב בהם דטומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין ה) **מהכא** משמע דכהן אסור ז) [ליטמא לאחריה אף כשהוא מטומא כבר] לקרובין ואף כי מחולל ועומד הוא דאף לפי דברי רבה אם פירש אסור ליטמא שהרי אחר שיפרוש ממתו ח) ילקה על שאר מתים ט) [אם] מאהיל עליהן וכן שמעתי מאשלי רבדבי י) לשון ר"י שהמזיר יושב בבית והוא עת בזאת מת בבית שהוא שם: **להתלו**. בכהן הדיוט כתיב: **עד** שעה [שימות]. ולאחוקי מגוייד דלהתלו משמע לאחר שנעשה חלל: רבי אומר במותם. בנזיר כתיב לאחיו ולאמו לא יטמא להם במותם: **אמר** רבי יוחנן משמעות [דורשין] איכא בינייהו. דהאי ממעט מגוייד וגוסס מלהתלו והאי מבמותם: **במותם** אין מטמא אבל מטמא בגנעם. אפילו באחריני אינו מוזהר כ"ל בבומאת מת שכתוב "על כל נפשות מת לא יבא [גלוין. כ) בת"כ] דכתב במותם לא יטמא אבל מאי להתלו מיתיבי האדם אינו ממטא עד שתצא נפשו ואפילו מגוייד. פירוש לשון גודו אילנא (דניאל ד) מלא פלגיים [ופגמים] והתם בפ' האשה (יבמות דף קכ:) [דייק] מהך *)ברייתא דמגוייד לא חיי ל) טמוויי לא מטמא הא מחיי לא ופליגי ביה תנאי התם: **ולמ"ד** מלהתלו הא קתני ואינו מטמא עד שימות. מכל מקום נדרש לאו דלא יטמא כאינו סמוכו לתחלו להזהירו אף גוסס משום חילול והוי מלי לשעוי דהך ם) *)ברייתא כו':

ומהכא שמעינן דכהן אינו מוזהר על הגוסס דקי"ל כר' יוחנן נגבי ר"ל ומיהו בה"ג גרים אבל במקום רבי יוחנן ורבא במקום ר"ל ולפ"ז הלכה כרבא לגבי דאביי [ולרבא] פליגי רבי ורבנן ואית לן **)הלכה כרבי מחבריו [ולא מחבריו נמלא] יהא כהן מוזהר על גוסס: נקטע

*) [ל"ל מתני'] **) עיינוהו מו:

ג) אמתי חייב שתים הא לא אתיין בהדי הדדי דכיון דעייל ידיה דתורתיה דתיקים בהכי איטמי ליה דכמאן דנגע בטומאת המת שבפנים דמי וביאה לא הוי עד דעייל טוליה גופיה: **אלא אמר ר"פ** כל היכא דהוציא ידו ליגמר תהלה: **משום טומאה איכא משום ביאה ליכא**. ולא הוי כמאן דאתיין טומאה וביאה בהדי הדדי ואינו חייב אלא אחת שהרי כבר מחולל ועומד הוא אלא הכא במאי עסקינן **בצירף גופו** דטומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין: **צירף גופו**. לאו דוקא אלא איידי דאמר צירף ידו קאמר צירף גופו: **והא לא אפשר דלא עייל טומאה ברישא**. משום דבולע מן הפרלוף דתורתיה דתיקים לכי עייל בביתיה דשותה ראשון ברישא ומחיה ליה טומאה ולא הויא ג) [ביאה] עד דעייל ליה טוליה וכי עייל טוליה גופיה הא מיטמי וקאי: **אלא אמר רבא הכנים ידו כו'**. אלא היכי משכחת לה כגון דהכנים גופו שנכנס בשהות זקוף דאתיין להו טומאה וביאה בהדי הדדי וחייב שתים: ואכתי לא אפשר דלא עייל אצבעתא דכרעיה כו': **כגון שנכנס**. לבית שבתוכה טומאת מת בשידה תיבה ומגדל: **מ"ר לא יטמא כעל בטמיו לסתלו עד שעה שימות**. מותר לעסוק בו ואינו עובר עליו משום "לא יחלל" עד שעה שימות, והאי קרא קאי בכהן והוא הדין לנזיר: **רבי אומר לא יטמא לסס במותם עד שימות**. והאי קרא בנזיר קאי והוא הדין בכהן: **משמעות דורשין**. דלמר משמע ליה מהאי קרא דעד שעה שימות אע"ג דעסיק ביה לא הוי מחולל (ב) ולמר מהאי קרא דלהתלו: **ור"ל אמר גוסס איכא ביניייהו**. אלמא דמשמע ליה "מלהתלו" אפילו בגוסס קאי בלא יחלל דכיון שהוא גוסס סופו לשות חלל דקי"ל (ניפין דף כח:) רוב גוססין למיתה וקאמר דלא יחלל כו' אלמא דמשמע ליה מבמותם עד שימות אינו עובר בלא יטמא"ל כהן ולא נזיר אבל בגוסס ליתא בה: **אבל מיטמא**. בין נזיר בין כהן בגנעם ובזיבתם ולאינם עוברים במגע הזב לא משום לא יחלל ולא משום לא יטמא: **הא מיבעי ליה להאי סברא**. במותם אין מטמאין אבל מטמאין בגנעם ובזיבתם: **ולמאן דדרים ליה לסתלו**. משום גוסס הא אתא עמא להכי למי שאינו מחולל: **מ"כ**. דלא נדרום ליה אלא חד עטמא נימא קרא ג) להחל דמשמע לענין מי שאינו מחולל ומדקאמר לסתלו שמע מינה תרתי: **מיתיבי אדם**. הכי הויא ריש"א דבריתא ג) בהעור והרוטב: **מגוייד**. תחוך לאחיריו ואפילו אינו מטמא וקשיא לר"ל דמשמע ליה מלהתלו דאפילו לגוסס אסור: לא קשיא לענין טמוויי הוא דלא מטמא עד שתצא נפשו ולא כשהוא גוסס אבל לענין אחולי מכיון דהוי גוסס קאי בלאו דלא יחלל: אמר

בבית נמי כיון דאעייל ידיה איסתאב, כי עייל כולי, האי טמא הוא: אלא אמר רבא צירף ידו משום טומאה איכא משום ביאה ליכא וצירף גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קאתו, הא אי אפשר דלא עייל חוטמו ברישא ונחית ליה טומאה? אלא אמר רבא הכנים ידו משום טומאה איכא משום ביאה ליכא, הכנים גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קא אתיין, והא אי אפשר דלא עייל אצבעתא דכרעיה ברישא ונחית להו טומאה? אלא אמר רב פפא **כגון שנכנס בשידה תיבה ומגדל ובא חבירו ופרע עליו את המעזיבה דטומאה וביאה בהדי הדדי קא אתיין דר' אשי אמר כגון דעייל כשהוא גוסס ונפק נשמתיה דיתיב, דטומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין/ת"ר להתלו עד שעה שימות רבי אומר (ר) במותם (ר"מ) עד שימות מאי בינייהו? אמר ר' יוחנן משמעות דורשין איכא בינייהו ר"ל אמר גוסס איכא בינייהו: למאן דאמר מלהתלו" אפילו גוסס למ"ד "במותם" עד שימות אין גוסס לא, ולמ"ד מלהתלו" הכתיב "במותם"? מיבעי ליה לכדרבי דתניא רבי אומר במותם אינו ממטא אבל ממטא בגנעם ובזיבתם ולמאן דאמר "במותם" הא מיבעי ליה להאי סברא: א"כ לימא קרא "במות" מאי "במותם" שמעת מינה תרתי ולמ"ד "במותם" הכתיב "להתלו"? להתלו הוא דאתא "במי שאינו מחולל" יצא זה שמחולל ועומד ולמ"ד מלהתלו" הא מיבעי ליה להאי סברא? א"כ לימא קרא "להתל" מאי "להתלו" שמעת מינה תרתי, מיתיבי "אדם אינו ממטא אלא עד שתצא נפשו ואפילו מגוייד ואפילו גוסס ולמ"ד מלהתלו" הא קתני דאינו מטמא? לענין טמוויי עד דנפקא נפשיה "לענין אתחולי הא איתחיל: אמר**

אלא אמר ר"ל לעולם בבית ידו לבית. כלומר שהכניסה לבית קודם לנגוף משום טומאה איכא משום ביאה ליכא דמחולל ועומד: **צירף** גופו. כלומר היו ידיו לרוחות "וגופו" לגופו ולא הכניסן תחילה, טומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין ואומר הר"ם לא"ל ע"ג דבית המטוגע אמר בפר' הסחטו (חולין דף לג:) ידיו ממאות דרבנן אף כי מלורע מטמא בהאל מ"מ איט כ"ל כמו "מילי טומאה שכמו כן בבית המטוגע הנכנס שם טומא אפילו לא נגע ואפ"ה בשנית בשמיות דאם יש מחילה כל שהוא למלורע לא יטמאנו ואילו בטומאת מת אף פותח טפח מביא הטומאה: **הא** ר"ל שלא עייל חוטמו ברישא ונחת ליה טומאה אלא אמר רבא הכנים ידו משום טומאה איכא. פירוש משום דחוטמו עייל ברישא: **הכנים** גופו טומאה וביאה בהדי הדדי קאתיין. כלומר שהיה כופה ראשו חוץ לבית כמו הלכוף כלפנמון ראשו (ישעיה נח): **והא** לא אפשר דלא עייל אצבעתא דכרעיה תחלה. ולא מצי לאוקמי [בבאולו לבית ה) לתורמית דלא שמיה] ביאה כדאמר בפרק ב' דשבועות (דף יז:) ובפ"ק דחולין (דף יב:) ולכולהו מצי למיפרך הא לא אפשר דלא עייל מישוטא ברישא ומטמא ליה בטרם יכנס **כגון** שנכנס בשידה תיבה ומגדל ובא חבר ופרע עליו המעזיבה דטומאה ובי